

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Bács-Bodrog vármegye az orsz. monografia keretében.

Az országos monografia-bizottság, mely a magyar tud. akadémia és hazánk íróvilágának jeleseit toborozta a zászlaja alá, ez évben sorra veszi Bács-Bodrog vármegyét, hogy az ország e nagy és jelentős vármegyéjének gazdag multját a legősibb nyomoktól a mai napig megörökítse, valamint jelen kulturájának nüséges képét megalkossa.

A millenáris esztendőben ébredt az eszme Jókai Mór ötletéből: gyűjtsük össze hazánk dicsőséges multjának írott emlékeit, faluról-falura, vármegyénként. Adjunk a jövő századok számára kész munkát, olyan históriát nemzetünknek, amelyhez hasonló a világ-irodalom egyetlen nemzete sem mutat-hat fel.

— Sisifusi munka, merőben lehetetlenség! — mondta akkor Rákosi Jenő, az írók egyletének elnöke.

És ezzel a „biztatással“ találkozott első ízben az eszme.

De a vállalkozók nem riadtak vissza. Az ország legelső tudósai léptek a szövetségbe Rákosi Jenő elnöklete alatt

és megtették vezető főszerkesztőül dr. Borovszky Samut, a magyar tud. akadémia jeles történészét. Hosszu névsort kellene leírunk, ha valamennyit fel akarnók sorolni, akik a lehetetlenség e munkájára vállalkoztak. A tudás minden ágából a legkiválóbbakat gyűjtötték össze; maga Jókai Mór biztatta és toborozta az országos monografia-bizottságot. Így került együvé Berzeviczy Albert, a későbbi miniszter, Bedő Albert, az államtitkár, Rónay Horváth Jenő, a kiváló hadtudós, ma már generális, Vécsey Tamás, a jogászok korifeusa, Lóczy Lajos, az Akadémia világhíres természettudósa, Bársony István, a vadász-író, Falk Miksa szerkesztő, Konkoly-Thege Miklós csillagász, Dedek-Crescens Lajos történész, Hock János, a pap-szónok, sőt az öreg Szinnyi József is magára vállalta a maga részét. És még vagy fél száz író meg tudós.

Ez volt a nagy szövetkezet, a szellemi tábor, amely belefogott a sisifusi feladatba. És az eszme testet öltött. A miniszterek körrendeleteket bocsátottak ki; maga Széll Kálmán meleg-

langu pártfogásába vette a vállalkozást, utána a többi kormányférfiak, valamint az ország hercegprimása. De persze a kezdet nehéz volt. Az első vármegye monografiája Abauj megyéjé, másfél esztendő alatt sem készült el. Ekkor tűnt ki csak, hogy igazán sisifusi munkára vállalkoztak. Hanem hát a kezdet nehézségén már túl esett az országos bizottság és tíz év alatt elkészült tíz vármegye kötete.

Ez alkalommal sorra kerül Bács-Bodrog. A magyar tudományos akadémia igazgató-tagja, dr. Borovszky történész, értesítette a vármegyénk hivatalos hatóságát, hogy még ebben az esztendőben megkezdje az országos bizottság Bács-Bodrog történetének megírását. A középponti bizottság a munkálatok vezetésére delegálta Virter Ferenc szerkesztőt, aki már meg is kezdte tárgyalásait. Vármegyénk alispánja szíves készséggel fogadta a kiküldött szerkesztőt és folyó hó 9-ére összehívta a helyi monografia-bizottságot, amely a középponti szerkesztőséggel karöltve megállapítja a nagy munka tervezetét. A mi vármegyénk gazdag levéltárának

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Rege a Guadalquivir mellől.

Írta: **Vértesi Károly.**
(Vége.)

Minden este megteszi még valaki ezt a fárasztó utat a torony magasába. Az Abbad, a khalifa. Minden kincse, gazdagsága mellett azért kell neki fáradni, mert titokban jár, ne kímélje a lépteit senki sem.

De nem a szerelem, a tudománysozmj viszi a böles khalifát az égitestek járásának kifürkészéséhez, hogy jobban ismerje meg az emberek járását a földön, ha jártas lesz az égen.

Al Gebr, az okos fő, lehet csak hozzá a méltó mester. Szemhatáruk a végtelenség. Elmélkednek a végtelenség világán. Mind a kettő szerelmes — a tudományba.

A viruló leányzó, az kötelességtudásból világít elől a koronás urnak, anélkül, hogy arról volna sejtése, nem is ejti kíváncsiságba annak a kiléte.

Mikor fölérnek együtt a toronyszobába, atyjához a mesterhez, eltűjja a világító lángot.

Minek neki az? mikor fordul a sarkán s egykettőre, gazella ugrásának a könnyűségével... de minek is beszélek, lent van már, fekszik kiesi szobájának tiszta ágyában. Liliom ilyen a szentképen. Nem is ámodja, hogy ráhárult a királyné gyanuja.

Alulról úgy tűnik föl, hogy az, aki a lámpát hozza és azt gyorsan eloltja, ott marad a sötétben, ott marad avval, aki után busul a szultana. Ily réven terem magának emésztő boldogtalanságot.

A lámpát, igen, eloltotta a lány, mert nincs arra szüksége a csillagvizsgálónak, nem kell nekik olyan világ, mely a földről való, nem az égő, égi világosság mellett látnak csak ők az untalan fürkésző szemükkel.

A Zahi keblébe, a délvilág élénk képzeletével a féltékenység ördöge fészkelte be magát. Fölzaklatott nyugalma nem nyugszik meg, sötét gyanu bántja. Fogadkozik egymagában, önmagának, hogy majd végére jár ennek az egész titokzatos dolognak, miközben selyem himzésű hófehér párnája, busziveének a harmatával tele rakva a buslakodó, halvány lett s fonnyadt, mint a virág.

Veszélyes lépésre határozza el magát, kíséri őt a kétségbeesés s néhány meghittebb rabnője, akik életüket úgy is oda adták volna mindig a jó urnőjükért.

Sötét az éj, Hold öfelsége későn kel föl. Szennyesek a folyó hullámai, melyek be-beccapnak, rázudolnak a kis lélekvesztőre s foltot hagynak a fehér esipkén, a színes selyem feredzsén.

Lesre mennek, bárha soha se tették volna azt!

Mire való a bizalom? Mire az esdő szó? Csak egy kérdést kellett volna tenni a szép szultanának, szerető urához, a királyhoz, s meglett volna sziveének a nyugalma. De ő büszke arra. Nem teszi. A helyzethez a világosságának csak egy sugara kellett volna, hogy lássa, miszerint a két tudós eszének a hideg világító sugara egyesül csupán.

A királyné is asszony, az asszony mint a macska, nevezzük bár párducnak, megrohanni akarja — a vágytársát.

A szultana és rabnői tolvaj ügyességgel lepődzuak a kertbe, mikor megtudta a boldogtalan, minden este, milyen irányt vesz a

átanulmányozására a középpontból kiküldik dr. Reiszig Ede belügyminiszteri titkárt, a történelmi társulat igazgató-tagját, hogy vármegyénk történetének megírására az adatokat összegyűjtse és kiegészítse az országos levéltárbeli okleveles följegyzésekkel.

A Bács-Bodrog vármegyei monografia a következő tartalmat fogja egybefoglalni:

1. Vármegyénk természeti viszonyai, geológiája, állat- és növényvilága. Ezt a fejezetet Lóczy Lajos egyetemi tanár, akadémikus természettudós, vállalta magára.

2. Községeink története a legrégebb okleveles nyomoktól, valamint birtokviszonyai a királyságunk első századaitól napjainkig. E fejezet megírására Virter Ferenc szerkesztő beutazza a vármegye összes községeit, hogy azoknak levelesládáiból szerezzék be azokat az adatokat, amelyek az országos levéltárból hiányoznak.

3. Külön szerepelnek Zombor, Szabadka, Baja, Zenta, Ujvidék történetei.

4. Bőséges fejezet lesz a vármegye népeletének leírása, a népszokások, költészet, rege és monda gyűjteménye.

5. Mezőgazdaságunk és állattenyésztésünk szakszerű tanulmányozására a középpont kiküldi dr. Heller Farkas földmívelésügyi miniszteri titkárt.

Erdészetünk és vadászatunk szintén megfelelő módon lesz megörökítve a munkában. Iparunk, közlekedésünk, vízszabályozásunk szakszerű bírálat alá kerül. Éppen így népnevelésünk, törvénykezésünk és közegészségügyünk. Terjedelmes fejezet ismerteti majd vármegyénk oly szülötteinek munkáját, akik a — legrégebb idők óta mai napig — a kultura szolgálatában állottak, akár

mint kiváló katonák, tudósok, írók, akár mint a közélet tényezői váltak emlékezetessé. Legnagyobb tér természetesen a vármegye története számára jut. Legősibb történelmi nyomokból kiindulva, okleveles és részletes összegezés lesz ez a vármegye ezeréves történetének. Ennek a fejezetnek többen lesznek a megmunkálói, Reiszig Ede belügyminiszteri kebelbeli történész vezetése alatt. Végezetül következik a vármegyében szerepelt, itt törzsökös nemesi családok genealogiája; régi, már kihalt családok földesuri története éppen úgy, mint a ma is élő nemességé.

A szellemi tartalom mellett több százra menő kép, eredeti fényképfelvételek, vagy történelmi becsü rajzok fogják tarkítani a munkát. A vármegye urilakai, kastélyai, történelmi emlékei, romjai, jellemző és szép tájai, népviseletek, mezőgazdaságunk kiválóbb objektumai, egészítik ki az illusztrációkat.

A vaskos kötet a jövő év végére el is készül.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyénél.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 3-án tartotta meg rendes havi ülését apatini Fernbach Károly főispán elnöke alatt. Jelen voltak: bajsai Vojnits István alispán, Michailovits Kornél főjegyző, dr. Mikosevits Kanut főügyész, dr. Pávlovits Simon kir. tanácsos, főorvos, Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Gräff Nikáz kir. tanácsos, tanfelügyelő, Popovits Aurél főügyész-helyettes, Scultéy Ferenc ár. elnök, Szemző Gyula, Latinovits Géza nagybirtokos és Eigl József apátplébános bizottsági tagok, Scherer Rezső, mint a bizottság jegyzője.

A főispán szívélyes szavakban üdvözlővén a megjelenteket, az ülést megnyitotta.

Közegészségügy.

Dr. Pávlovits Simon kir. tanácsos, főorvos jelenti, hogy az általános egészségügyi

viszonyok kedvezőek voltak, ami jó részben a mérsékelt meleg időjárás behatásának tulajdonítható, mely körülmény főleg a mezei munkások egészségügyi állapotának, főleg tekintetbe véve, hogy a heveny, gyomor és bélhurut alakjában jelentkező bántalmak, melyek ezen időszakban rendszerint nagyobb számban szoktak előfordulni, kedvező voltában nyilvánult és ezen gyümölcsésvad folyamán alig mutatkoztak. A körmozgalom tetemesen csökkent és a betegségek jellege és lefolyása legtöbb esetben veszélytelen és megnyugtató normális keretben folyt le. Változás mérsékelt arányban mutatkozott.

Roncsoló toroklob előfordult 7 községben: Obecse, Zsablya, Ada, Martonos, Ujverbász, Szenttamás és Zenta város területén. Megbetegedett 19 gyermek, meggyógyult 13, meghalt 4, ápolás alatt maradt 2.

A vörheny előfordult 9 községben: Monostorszeg, Kucora, Overbász, Bajsza, Obecse, Okér, Magyarkanizsa, Topolya, Bezdán és Zentán 79 esetben, meggyógyult 52, meghalt 10, ápolás alatt 17.

A kanyaró előfordult 2 községben: Oszivác és Paesér 11 esetben. Meggyógyult 10, meghalt 1.

Hagymáz előfordult Gombos, Overbász, Órszállás és Csurogon 11 esetben.

Állategészségügy.

Illy György törvényhatósági állatorvos jelenti, hogy augusztus hónap kedvezőtlenebbek voltak mint az elmúlt hónapban. Megfelelő intézkedések megtétettek.

Közdók.

Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelenti, hogy egyenes adóban 1906. augusztusban befizetett 1.880,532 kor. 67 fil. 1905. augusztusban befizetett 448,364 kor. 75 fil. Az elmúlt hónapban több 1.432,167 kor. 92 fil. 1906. január 1-től augusztus végéig befizetett 5.661,545 kor. 26 fil. 1905. január 1-től augusztus végéig befizetett 2.978,464 kor. 38 fil. Ez évben több 2.683,080 korona 88 fillér.

Hadmentességi díjban 1906. augusztusban befizetett 13,576 kor. 30 fil. 1905. augusztusban befizetett 899 kor. Az elmúlt hónapban több 12,677 kor. 30 fil. 1906. január 1-től augusztus végéig befizetett 30,271 kor. 59

khalifának lépése, hogy eltűnjék az áthatolhatlan sötétben.

Urnó és rabnók szívének az összedobbanása olyan hangos, hogy szinte félnek, mikép elárujják magukat. Egy sűrű bokor ad jó szállást, elföldi valahányukat.

Böles megtontoltságnak lassu járásával jár a khalifa, kémlel, megáll, vigyáz, meg tovább indul, a merre az ösvények nyílnak, mint aki nem akarja, hogy megtudják róla, miszerint mástól szerzi a tudományt.

A szépséges kicsike, akire féltékeny lett a nagyocskó, aki okosabb is lehetett volna, úgy mint máskor, kezében tartja az égő lámpácskáját s vezeti föl — a szultána szemében — lovagját. Célnál a lámpa, mint egyébkor elalszik.

Nincs már semmi kétségem, mond az, aki előbb csak gyanút fogott, most pedig a látomás után zokogó könyhullatásba tört ki, kétségbe és zibbasztó eszméletlenségbe esett.

Fölébredt.

Elég. Tovább ki bírhatná az izgalmat, mozgalmat. Ideges nyughatatlansággal gyorsan haza. Az örülés örületes gyorsaságával rohannak, szinte megháborog bele az eszük.

A szultána megparancsolja, hogy öltözzenek föl a rabnói a legszebb ruhájukba. Ő is azt teszi. Ragyog rajta a sok ékszer, lebegnek a ruhájának fodrai Bezaratja azután a palotának összes kapuit, bezárja ő maga idejekorán az ajtókat s összegyűjti rabnóit palotájának a tornyában, melyet magára gyújt, miközben peregnék a könyei és szomorú dalok szakadoznak ajkáról, bus szive, fájdalomnak vonaglásában.

Ég már minden, gyorsan harapódnak el a lángok, se menekülés, se megmentés, minden zárva, minden veszve van, az élet is, mely boldogtalanságban semmit sem ér, eldobja könnyen. Bennégték. Koromsötétség volt. Messze világít a láng.

Mikor a Giralában éjfél üt az óra, fehér fátyolban megjelenik Az Zahi, követik őt a rabnói, akik hamvvedreket visznek utána, azután eltűnnek...

*

A mesés multnak tündérvilágából ilyen apró, többnyire szomorú történetet, melyet a romantika tarkaságával szőtt át a képzelet, akár mennyit hallunk ebben a regékbe szőtt országban. Mesékben, regetündérekben termé

keny a képzelet. A vezetők, dióhéjba szorítva, szoktak románcokkal kedveskedni. Spanyol lovagi románcokkal, mór balladával egyaránt. Előhuzakodva némely eseményről, azt se tudják mikortájt történt. Kezimmel leintem vagy ráhagyom a mondást. Mikor a mörök lovagjátékában borostyánfüzért osztottak a királylányok győztes vitézeknek, sajátkezü munkájukat adták oda... Néhány regét azonban, melyek előtolakodtak agyamban, mégis kihámoztam és a képzelődéssel fölruháztam. A képzelet sokat befogad hosszú perspektívában.

Arab meseírók könyveiben, költők verseiben van mór történet nagyon sok. Ontották a képzelgés kincseit. Ha a legkorlátlanabb képzelet is szülte azokat, szebbek, mint az ideg izgatásra szőtt rémregények, alattomosan ható gyilkos méreg keverésével. Vannak könyvek, melyek olvasásakor sajnálattal érünk az utolsó betűhöz.

Mennyi ilyen, ehhez hasonló szomorú vagy érzékeny történet játszódtott le azokban a kastélyokban, melyek a Quadaquivir partját megannyi szép kerttel szegélyezték, elképzelhetjük. Az omlatag romokkal hány lovagnak a hire veszett el nyomtalanul, tudhatjuk, hány

fil 1905 január 1-től augusztus végéig befizetett 8,655 kor. 27 fil. Ez évben több 21,616 kor. 32 fil.

Bélyeg- és jogilletékben 1906. augusztusban befizetett 569,086 kor. 98 fil. 1905 augusztusban befizetett 63,955 kor. 76 fil. Az elmúlt hóban több 505,131 kor. 23 fil. 1906. január 1-től augusztus végéig befizette 2.161,211 kor. 75 fil. 1905. január 1-től augusztus végéig befizetett 955,003 kor. 73 fil. Ez évben több 1.206,208 kor. 02 fil.

Fogyasztási és italadóban 1906. augusztusban befizetett 123,097 kor. 64 fil. 1905. augusztusban befizetett 101,295 kor. 18 fil. Az elmúlt hóban több 20,802 kor. 46 fil. 1906. január 1-től augusztus végéig befizette 789,730 kor. 75 fil. 1905. január 1-től augusztus végéig befizetett 766,694 kor. 41 fil. Ez évben több 23,036 kor. 34 fil.

Tanügy.

Gräff Nikáz kir. tanácsos, tanfelügyelő a tankötelezettségi törvény pontos végrehajtására és a népiskolai ifjúsági könyvtárak megrendelése tárgyában terjesztette a közigazgatási bizottság elé szakszerűen és a legnagyobb körültekintéssel összeállított jelentését. A legszigorubban utasítottak Boldogasszonyfalva, Csurog, Dunagárdony, Felsőkaból, Alsókaból, Káty, Mozsor, Sajkásszentiván, Sajkásgyörgye, Sajkáslak, Titel, Tündéres, Zsablya, Nagybaracska, Szilberek, Kiskér, Bácsszentiván, Bezdán, Paesér és Zenta, hogy iskoláik számára az ifjúsági könyvtárak megrendelése iránt haladéktalanul intézkedjenek.

Államépítész.

Sztankovits György kir. főmérnök jelenti, hogy a törvényhatósági közutak és az azokon lévő műtárak állapota általánosságban kielégítő, a megengedett utszakaszok és műtárgyak helyreállítása folyamatban van.

A folyó évi kavicsfedanyag szállítása folyamatban van, több utvonalon befejeztetvén, részben bizottságilag felülvizsgáltatott és átvetetett. Az új út- és hidépítési munkák az aratási idő alatt lassabban haladtak előre.

A bács—zsablya—titeli törvényhatósági közut 0—4.167 km. szakaszán Bácsban az új építési munkák nagy erővel folyamatban vannak és azok a hengerelési munka kivételével a befejezéshez közelednek.

A zombor—óbecsei törvényhatósági közut 67.35—86.6 km. szakaszán Óbecse és Szenttamás között az utépítési munkák folyamatban vannak és kevés kivétellel befejeztettek.

Az óbecse—törökbecsei törvényhatósági közut 4.530—7.835 km. szakaszán az utépítési munkák $\frac{3}{4}$ -részben elkészültek.

A topolya—verbászi törvényhatósági közut 11—19.02 km. szakaszán az utépítési munkák kevés kivétellel befejeztettek és a befejezett utszakaszok a forgalomnak átadottak.

A zsablya—zsabylai révhez vezető törvényhatósági közuton az u. n. „Fekete hidnak” vasbetonszerkezettel való újbóli építési munkálatai folyamatban vannak. Az anyagok szállítása és a vasbeton cölöpök beverése befejeztetett, a merevítő tartók elhelyezése folyamatban van.

A katymári vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut kiépítéséhez szükséges földmunka házi kezelésben való eszközlése iránt a szükséges előintézkedések megtétek.

A zombor—bezdáni törvényhatósági közut 22—23 km. között a szükséges új tölgyfakorlátok felállítása, valamint a bezdáni gőzhajóállomáshoz vezető törvényhatósági közuton levő ferencesatornai járomhid helyreállítási munkálatai folyamatba tételtek.

Kir. ügyészség.

Popovits Aurél kir. főügyész helyettes jelenti, hogy az ügyészség felügyelete alatt álló fogházban példás rend és tisztaság van. A felügyelet és biztonság teljesen kifogástalan, ragályos betegség nem fordult elő, az egészségi állapot jó. A fegyelem szigorú, fegyelmi büntetés az őrség körében 3, a letartóztatotknál szintén 3 esetben alkalmaztatott.

A múlt hó folyamán 37 letartóztatott volt elhelyezve. Jogérvényesen elítelt: fogházra 5, börtönre 24, fegyházra 4. Felebbezés alatt álló vizsgálati fogoly 1. Elítéletlen vizsgálati fogoly 3. A hódsági, kulai és apatini járásbírói fogházakban a rend és a tisztaság kifogástalan.

A városnál.

Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottsága tegnap délután 3 órakor apatini Fernbach Károly főispán elnöklése alatt tartotta meg rendes havi ülését. Jelen voltak:

Hauke Imre polgármester, Alföldy Arpád dr. h. polgármester, Gyurisits György főjegyző, dr. Thurszky Zsiga ügyész, Poppovits István főorvos, Gräff Nikáz kir. tanácsos, tanfelügyelő, Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Sztankovits György főmérnök, Popovits Aurél, főügyész-helyettes, dr. Konyovits Dávid bizottsági tag és Radisits Lázár a bizottság jegyzője.

Mindenekelőtt Hauke Imre polgármester jelentése szerint a közigazgatás ügymenete a múlt hónapban kielégítő volt.

Dr. Poppovits István t. főorvos havi jelentése szerint a közegészségi állapot kedvező volt. Az általános körmozgalom sem volt élénkebb mint az előző évek ezen időszakában. Az általános népmozgalmi adatok teljesen kielégítőek voltak, miután 59 halálesettel szemben az élve született gyermekek száma 80 volt. Orvosrendőri szempontból megvizsgáltattak a helyi piac élelmi cikkeit, mely alkalommal az élvezhetetlen gyümölcsfélék a rendőrség részéről elkoboztattak s megsemmisítették. Megvizsgáltattak a helybeli mézszársekek is, amelyek egy-két eset kivételével teljesen kifogástalan állapotban találtak. Azon mézszársekek tulajdonosaival szemben, akiknek helyiségeiben a köztisztaság nem volt kifogástalan, a feljelentés megtéte. Házasságra kelt párok száma 14 volt.

A törvényhatósági m. kir. állatorvos havi jelentése szerint az állategészségügyi viszonyok kedvezőbbek voltak, mint az elmúlt hónapban.

Popp György kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy a múlt hónapban befolyt: egyenesadóban 68.923 kor. 22 fill, hadmentességi díjban 4 kor., bélyeg- és jogilletékben 11.600 kor., fogyasztási- és italadóban 7750 korona, tanítói nyugdíjban 613 kor., országos betegápolási pótdobban 1938 kor 14 fill.

H i r e k.

Személyi hir. Ruffy Pál miniszteri tanácsos, az állami menhelyek országos felügyelője folyó hó 2-án este Zomborba érkezett. A felépítendő árva- és szeretetház ügyében az érdekelt birtokosokkal Fernbach Károly főispán felvilágosításai alapján tárgyalásokat folytatott.

Kinevezés. A temesvári m. kir. posta- és táviratigazgatóság Jedlicska István újvidéki posta- és táviratkiadót a boldogasszonyfalvai postahivatalhoz postamesterré nevezte ki.

mesének a szála széledt el, gondolhatjuk. Az emlékezetben is lehet temetni.

Nem is sejtí azt a késő kornak ivadéka, a kiránduló közönség, amely a mátlól holnapig tartó örömei után fut, kapkod, hogy az ősei, micsoda paradicsomban laktak itt a víz partján. Nem is figyel arra, régi regék hangja, mennyi száll felé a homályba vesző omlatag falakról. Ott, ahol előbb élet volt, most a déli éjszakának csendje terül el, nyújtózkodik. Kivesztek a pálmák, melyek a csörgedező patkokat szegték. A napsugár is délvidékről visszazáll.

Minden elmúlik, még az uraskodás is. Királyleány késő unokájából mennyi majo, maja van, nem is sejtí az a csupa szív kis manola, Sevilla grisette, aki találomrasággal megáll az utcaszögleten vagy egy kávéház ajtajában. Sevillában a Sierpes-utca, oda dölve, a casa-cája, virágos rövid szoknyája, csaknem térdig csuszik föl. Büszke a kis lábának magassarku atlaszeipőjére, mely olyan nagyon van kivágva, hogy csak a lábujjakat takarja, hogy minél több látszassék a fehér selyem harisnyából. Színes legyezőjével elfödi az ajkát, hogy annál értelmesebben beszélhessen az okos két sze-

mével, mellyel int, hogy kövesd őt az élet örömeibe, vagy engedd meg neki, hogy téged követhessen egy kedélyes kirándulásra. a Guadalquivir partjára, kalandra. Vasárnap vidám hangulatban, ha kedvességedbe fogadod, rokon hurokat fog érinteni érzelmes lelkedben, mesélni a szerelemtől, boldogságról, bizalmasan saját magáról... miként lehet tétlenül élvezni az élet kellemét...

Nem érted őt? mikor hívólag néz reád. A legyező nyelvét könnyen megtanulhatod Spanyolországban, főleg Sevillában, csak egy kis tanulékonyság, fogékonyság legyen benned.

Táncba álltak. Lázasan dobognak a leányszívek. Mintha egy másik regenvilág elevenednék meg előttük. Kévs itju tarkázta a sorukat, vezette a táncukat. Annál jobban nézem meg bájos teremteseket. Egyforma koru fiatalányok voltak, mégis mindegyikük más-más. Két pár lassan hajlong, kecses mozdulatok közben enyeleg. Tapsol hozzá a többi, verdesik erősen a csattogót. Táncuk gyorsra fordul, kipirul a leányok arca, tűz villog a szemükben. Mikor azt véljük, hogy a heves mozdulatuk egy-könnyen meg sem állhat már, egy toppantás és mind megáll.

Andaluzia boldog népe! Nem ismertelek én téged se ravasznek, se boszuállónak, se rajongónak, de megismertem igenis a nyájas-kodásodat és bókolás nélküli udvariasságodat, istenáldott vidám kedélyedet, jó megelégedésedet, melyben, mint gyümölcsben a mag, benne van a boldogságod, ami neked többet ér kincs és gazdagságnál. Ha az Ur valamely választott népének ismét Igéretföldet akarna adni, Andaluziát adhatná oda legalkalmasabban. Az andaluziai hiszi is magáról — idéztem már az erről való szálló igét — hogy ő az Isten legkedvesebb népe s így joggal illeti meg őt ez a szép ország, mely ma a térképen csak tartomány, de a szívek szabad országának azért megmaradt.

Sevilla népe derűs kedélyű, őszinte. Keresztül utazóban is könnyen megismerhetjük Andaluzia népét, mert a szívet tenyerén hordja. Megtudjuk, hogy a férfiak a pillanatnyi felhevülésnek az embere, akadékoskodó, kötekedő, sőt veszekedő, bicskát azért nem ragad. Nem részségségből tesz, nem boszuállásból, azért hamar kibékül, mielőtt még a völe borozó társában kárt tenne. Tovább cincog a gitár, tovább mulatnak szép vasárnap délután, más

Bérmálás. Városov Gyula dr. érsek a folyó hóban ismét megkezdette bérmakörutját az egyházmegyében. 3-án érkezett az érsek Martonosról Magyar-kanizsára, ahol 4. és 5-én fog bérmálni. Vojnits István vármegyénk alispánja tegnap a déli vonattal az érsek fogadására Magyar-kanizsára utazott. A további sorrend a következő: Szeptember 6-án d. e. indulás Adorjánra, honnan a bérmálás befejeztével az érsek ur Zentára utazik. Szeptember 7. és 8-án bérmálás a zentai Szent István templomban, 9-én a Szt. Sziv templomban. Szeptember 10-én reggel indulás Zenta-Felsőhegyre, a bérmálás végeztével d. u. indulás Tornynosra. Szeptember hó 11-én bérmálás Tornysonon, d. u. vissza Zentára, honnan még aznap vasuton Adára érkezik. Szeptember 12. és 13-án bérmálás Adán, 14-én Moholon, 15-én Péterrévén. Még aznap este érkezik Obecsére, hol 16-án a Nagyholdogasz-szony templomban, 17-én a Szt. Antal templomban lesz bérmálás. Szeptember 18-án bérmálás Bácsföldváron, 19-én reggel indulás Ujvidékre, honnan a gyorsvonattal visszatér Kalocsára. — Az érsek minden községben szentbeszédet fog mondani. A bérmáson az érseket dr. Steecz György tiszai főesperes kíséri, aki a plébániákon az egyházbjog által előírt kánoni vizitákat fogja megtartani. A kánoni vizita a templom és plébánia összes felszereléseinek, az egyház ingó és ingatlan vagyonának, a hívek lelki életének, az iskolaügynek, egyszóval a lelképásztori ténykedés összes ágazatainak tüzetes és okmányba foglalt megvizsgálásából áll. Ezen okmányoknak a világi hatóságok előtt bizonyító ereje van.

Bírósági kinevezések. Az igazságügyminiszter Valentin Artur szabadkai kir. járásbírói joggyakorlót a törökkanizsai járásbíróshoz, dr. Székács Istvánt a szabadkai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

holdfényes estén, mikor ütött az esti harang, sőt akivel előbb összetűzött, de rögzves kibé-kült, hátán segíti föl a barátját, hogy az reá állva, rózsát kínálhasson az alacsony emeleten, kékre festett erkélyen a saladának (salada = sós, a sózott; a sevillei gyöngédségből így nevezi a kedvesét; a nők nálunk talán neheztelnének, ha édes helyett sósnak mondanánk őket), aki lenyul a virágért, hogy elérje. A pompás égalj költői természetűvé teszi a népet. Nem kedveli a komoly munkát, foglalkozást, az ifjuság jobb szeret mulatni, kedveskedni a nőknek, mint tanulni, időtöltésből is mulat a két nem egymással, nem kerülük egymást, nem bánják, ha szívük lángot fog. Csak ismerősökkel társalognak a nők, azért erkölcsikre nem nagyon vigyáznak az erényörök. Ráérnek minderre, mert a termékeny földjük kevés munka után is ontja az áldást.

A regés Guadalquivir mellett bucsuzóban ismételtelen mondjuk el a sevillei nőkről, hogy kedves, bájos graciózus formájú élénk terem-tések, kiket az Isten jökedvében, emberek gyönyörűségére, boldogítására teremtett. A bárszony mellényke és a vilgosszinű selyem-fűző alatt a vér melegen folyik értékben, ma-gasan hullámoz a keblükben.

A baja-bátaszéki hid épí-tése. A baja-bátaszéki hid alapkövetétele Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter és Turr István tábornok jelenlétében tudva-levőleg szeptember hó első felében lesz. Mint értesülünk, a hid alapozási munkálatait 15 pályázó közül a Schnek gyári részvénytársaság kapta meg. A munkálatok értéke mintegy 2 millió koronára rug.

Nagylelkű adomány. Dr. Városov Gyula kalocsai érsek a regőcei rk iskolaszék nek ezer koronát küldött iskolai célokra.

Lelkigyakorlatok. A közelmúlt napokban a papság es tanítóság számára Ka-locsán lelkigyakorlatok voltak a kisebb pap-nevelő intézet kápolnájában. Városov Gyula érsek felhívására a központi és kerületi papság közül harminchatan vettek részt az augusztus 21—25 ig tartott lelkigyakorlatokon, melyeknek vezetője P. Molnár László, a Jézustársasági kollegium rektora volt. Az érsek ebben is a legszebb példát adta papjainak, akikkel együtt vezett minden áttatossági gyakorlatot. Az egyházmegyei papság köréből jelen voltak: Vidákovits Miklós bacsóvárosi esperesplébános, Hengen József horóci, Ketterer Mihály hor-sódi, Magyar István verbászi, Odry Lajos kucorai, Perndl Adorján gyulafalvai, Rakita László ósziváci, Ribovics András garai plébá-nosok; Agatits Boldizsár zombori, Belt Antal szilbereki, Csányi István bajmoki, Gauder István hódási, Godó László martonosi, Jauch József futaki, Kaich József szabadkai, Kuczka Péter baracska, Pala Ferenc repródi, Piuko-vich Ferenc hercegszántói, Süttő János regőcei, Szalay Károly bajai, Tamás Ferenc ropolyai, Káplánok: Csatalinac Mátyás, Hirka Balázs és Takács Gáspár szabadkai hitoktatók.

A tanítóság számára augusztus 27—31 ig P. Biró Ferenc jézustársasági atya vezetése mellett voltak a lelkigyakorlatok. Részt vettek: Amler Antal bajai tanítóképzőintézet tanár, Bajsaj István ómoravici, Eichinger Adám bacsai, Greiner Gyula madarasi, Kukity Mihály bajmoki, Povisehil Károly garai, Schinel Nándor vaskuti, Tóth Jenő és Vukmanov János garai tanítók.

Kinevezés. A vallás- és közok-tatásügyi miniszter Iszkryjev Tivadar okleveles tanítót a palánkai községi elemi iskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

A Bács-Bodrogmegyei Gaz-dasági Egyesület szeptember hó 8 án Latinovits Pál elnöklésével ülést tart, melyen a gabonaértékesítés fontos kérdése is tárgyalás alá kerül.

Az ármentesítő-társulatok köréből. A bács-torontáli ármentesítő-társulat a napokban tartotta meg alakuló köz-gyűlést. Elnökök: Ivanovits Iván dr.-t, al-eelnökök: Orosz Illést választották. — A titeli Tisza—Duna töltésfontartó és bevizszabályozó társulat Nikolics Izidor elnöklésével tartott ülést kimondotta, hogy a téglaburkoló-mun-kálatok költségeit 20 évi egyenlő részletekben fogja fizetni.

Halálozás. Heintz Béla honvéhad-nagy, Heintz Kálmán városi főszámvéző fia, tegnap délután rövid szenvedés után meghalt. Az elhunytat Szabadkán fogják örök nyuga-lomra helyezni.

Árpád-millénium. A pusztaszeri Árpád Egyesület szeptember 1-iki közgyűlésén, Szegeden, Szalay Károly budapesti tanár, az Árpád millénium eszméjének fölvetője, bejelen-tette, hogy a fővárosban egy nagy bizottság alakult oly célból, hogy megtegye az elő-készületeket honszerző Árpád halálának eze-redik évfordulóján, a jövő 1907. évben, egy országos ünnep rendezésére. Az ünnepet a kormány és a törvényhozás, Budapest székes-főváros és Szeged város bevonásával Pusztaszeren, az első alkotmányozó gyűlés helyén és O-Buda vidékén, Árpád valószínű temetkezési helyén tartják meg.

Halálozás. Gertner Rezső önkéntes tűzoltó f. hó 2-án meghalt. Temetése ma dél-után fél 4 órakor lesz. Az önkéntes tűzoltók a temetésen testületileg vesznek részt.

Uj pénzintézet. Az ujvidéki keres-kezők és iparosok hitelintézete címén alakult pénzintézet e hó 15 én kezdi meg működését.

Tulipán-estély. A zombori polgári kaszinói dalárda által rendezendő tulipán estély f. hó 29-én lesz. A befolyó jövedelem fele-részen a megalakítandó tulipánkert szövetség helyi fiókja alapjára fordítatik. A dalárda és zenekar Csavojác János lelkes vezetése alatt nagyban készül, hogy az estély minél fénye-sebb legyen.

A Tisza—Duna csatorna ügyé-ben szeptember hó 1-én népes értekezlet volt. Az értekezleten képviselve volt az egész nagy magyar Alföld, Arad, Pest és Bács megye képviselői. Az értekezleten megjelentek majd-nem egybehangzóan odanyilatkoztak, hogy az uj Tisza—Duna csatornának ugy nemzetgaz-dasági, mint a nemzeti vagyon szaporítása szempontjából Szegednél kell a Tiszába tor-kolnia. Tallián Bela, volt földmivélsügyi mi-niszter kijelentette, hogy a csatornára imminens szükség ugyan nincs, amennyiben azonban azt a kormány létesitené, okvetlen Szegedre kell azt vezetnie. A már elkészített és az értekezletre meghívott hatóságoknak kézbe-sített memorandumot, amit Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter elé fognak terjesz-teni, az értekezlet megállapodásaihoz képest módosítani fogják és legközelebb eljuttatják rendeltetési helyére. Jelen voltak az értekez-leten Zenta város képviselőiben Berzeneczey Domokos városi mérnök, Martonosról Eremits Vlájkó. A kérdéshez hozzászólt Berzeneczey Domokos is, megkö-zönve az értekezletre szóló meghívást, kijelenti, hogy a mély vezetékű csatornának kiépítését tartja helyesnek. Ők Zentát óhajtották a csatorna torkolatául, de alapos megvitatás után arra a meggyőződésre jutottak, hogy a torkolatnak Szegednél kell lennie Zenta nevében kijelenti, hogy a város örömmel üdvözli és teljes erővel támogatja a szegedi torkolatot. (Éljenzés.) A kormány és az illetékes körök a forgalmi politikát kívánják elősegíteni. A memorandumból pedig hiányzik éppen a nagy szegedi vasúti hálózat, ami Csongrádon nincs. Ez tehát, mint fontos momentum, beveendő a memorandumba. A csatornának öntözésre alkalmasnak kell lennie. A Tisza alsó szakaszán szépen fejlődő város Zenta városa, amely most rakpartot, közüti hidat és műutakat épít. Zenta tehát átrakodó csomópont lesz és kívánja mindennél fogva, hogy ha a torkolat nem ott, legalább Szegeden legyen. Csatlakozik a mozgalomhoz és igéri, hogy a zentaiak mindent elkövetnek a szegedi torkolat érdekében. (Éljenzés.)

Tekeverseny. A zombori ipartestü-let és iparoskör házatvási ünnepélyének egyik száma a tekeverseny volt, amelyet augusztus hó 20-án a sok nevezés miatt be nem fejez-hettek. Folyó hó 2 án folytatódott a verseny, amelyen az I-ső díjat (ezüst zsebórát láncsal) Jung János bádógosmester, a II. díjat (asztali ébresztő órát) Bretter Péter könyvelő, a III. díjat (5 kilós Tulipán kolbászt) Stebler Péter Pál mészáros mester nyerte el. Az utolsó díjhoz a magántogadásokból befolyó jövede-lemből beszerzett sok-sok üveg bor a kedé-lyeket hatalmasan felbuzdította, úgy hogy a tekeverseny a kora reggeli órákban végződött.

Óbecsének oly gyönyörű ligete volt, hogy az párját ritkította a Tisza mentén. Ez volt Óbecsének büszkesége és a vidékét nyáron ide vezették a Lovöldébe, hogy lássa a ker-tészet remekait, a liget árnyas utait. A föld-osztók ráébezték erre a ligetre és elhatározta a közgyűlés már két év előtt, hogy az Árpád-ligetet ki kell irtani. Ettől kezdve — bár két-száz intelligens ember megfölebbezte a kiirtást — pusztították a ligetet. A fákat derűre-borura vágták ki és bosztánokat, paraj nevelést ren-deztek a liget kiirtott részein. A megye is jóváhagyta a kiirtást, erre aztán egy negyedét teljesen kivágták. Most azonban a földmivélsügyi miniszter feloldotta az irtó határozatot és így nagy zavarban vannak a fairtók. Egyik a másikra tolja a bűnt és persze nem lesz senki felelős.

Pályázat. Az 1906. évi költségvetés alapján a m. kir. határrendőrségnél 50 köz-rendőri állás szerveztetvén, ezek betöltésére a m. kir. belügyminiszter pályázatot hirdet az alábbi feltételekkel: Az állásokkal évi 1000 korona fizetés, 120 korona ruhaátalány és szabályszerű lakbérilletmény esetleg természet-

beni szállás élvezete van egybekötve. A pályázóktól megkívánatik: magyar állampolgárság, 40 éven aluli életkor, egészséges és erős testalkat, feddhetlen előélet, magyar nyelv szóban és írásban s képesség írásbeli jelentések szerkesztésére. Igényjogosult altisztek előnyben részesülnek. A kik magasabbfokú értelmiséggel, nagyobb, általános vagy speciális műveltséggel s különösen kik több idegen, illetőleg külföldi nyelvismerettel bírnak, végül azok, kik a m. kir. csendőrségnél vagy már rendőrségnél szolgáltak és önként léptek ki. A kérvények okmányokkal felszerelten augusztus hó 24-ig a m. kir. belügyminiszteriumhoz nyújtandók be. Az állásokra a kinevezés ideiglenes jellegű lesz és a véglegesítés 6 hónapi próbaszolgálat elteltevel fog megtörténni. A kinevezés helyhez kötöttség nélkül fog megtörténni és a kinevezettek a belügyminiszterium vagy közvetlen főnökük a határszéli kapitány által bárhova beoszthatók.

Villamvilágítás Óbecsén. Óbecsén a villamos világítás nem valósulhat meg, mert a verbázi Hungária Rt. csak ígér, de semmit sem tesz. Most azután az előjáróság megunt a várakozást és egy fővárosi céggel lépett érintkezésbe a város utcáinak villamos világítással való ellátása érdekében. A cég megbizottja pénteken lenn is járt és úgy tervezi, hogy a szomszédos Bácsföldvárt és Péterrévét is ellátná villany fényvel. A költségvetést legközelebb benyújtja a cég s akkor a város képviselője fog foglalkozni vele.

Hazafias szerb ügyvéd. Újvidéken a napokban egy sommáspér tárgyalásán a bíró a szakértő tanúk kihallgatása végett a tárgyalás folytatását október 6-ára tűzte ki. Dr. Gosztovits Pál szerb ügyvéd kijelentette, hogy október 6-án nem tárgyal. A bíró kérdésére, hogy miért nem, azt válaszolta, hogy e nemzeti nagy ünnepen nem tárgyal. A bíró az ügyvédnek igazat adva, október 5-ére tűzte ki a tárgyalást és dicsérelőleg nyilatkozott eljárásáról.

A kétnejű táncmester. Újvidékről messze Nagyváradig egy szerencsétlen flótást kísérték a csendőrök. Jámor táncmestert, akire a törvény szigorú emberei a táncteremben tették rá a kezüket amikor éppen — egy-kettő három, egy-kettő-három — a boszton figurát magyarázta. Pál Gáspár, így hívják a mestert, évekkal ezelőtt Püspökladányban házasodott s egy odaváló jó módú birtokos ember leányát Nagyfejeő Etelt vezette oltárhoz. Mire a harmadik gyerek megszületett, a derék táncmesternek alaposan elment a kedve a házasságtól. A hitvese gyötörte, kizozta, retentő volt az élete s végre is az asszony kiadta az utját, elüldözte a háztól. Járt, bolygott az országban s tavaly elvetődött Újvidékre, ahol nem sokat tekerődzött, törvényesen feleségül vette Baróthy Erzsikét, akivel tőrhetően elégedt s talán már el is felejtette, hogy más asszonyhoz is a törvényes eskü köti. Ez a más asszony pedig halálra kereste már az urát s mostanában kapott hírt róla, hogy a táncok mestere Újvidéken egy csinos menyecske férje. Újvidéken rátaláltak a táncmesterre s most a csendőrök Nagyváradra vitték, ahol a bíróság kétnejűség miatt til. törvényt fölötte.

Libalopás. Vidákovits Jakab sebészi lakos tanyájáról eddig ismeretlen tettesek 14 darab libát elloptak. A libatolvajokat a rendőrség nyomozza.

Bizony, bizony, akit március megkímél, azt elviszi április, enyélég olyik beteg, ha megkönnyebbül. De még a veszedelmes április is bizonyosan eltelik, a nélkül hogy e baljóslatu, enyélégő közmondást beváltaná, ha a beteg idejében megbízható s biztos hatású szerhez folyamodik. Hogy Thierry gyógyszerész balzsama kiválóképpen ilyen szer, bizonyítja az ezernyi eredeti hálálkodó levelet tartalmazó füzet, melyet Thierry gyógyszerész (Pregrada, Rohitsch mellett) kívánatra ingyen és bérmentve megküld mindenkinek. Minden beteg okvetlenül olvassa el a mai hirdetést: Thierry balzsama stb. és rendelje meg a balzsamot.

Művészet — Irodalom.

Igazság. Az Igazság 1906. szeptemberi számának a tartalma: Pataj Sándor: Kedves barátom Kovács Sándor! Mocsáry Lajos: Levél Lengyel Zoltánhoz Zsoldos Benő: Epizódok. Gr. Batthyány Ervin: Az erkölcsi ideál. Csizmadia Sándor: A föld rabjai. Dr. Kadosa Marcel: A tudás ára. Dr. Thim József: Az alkoholizmus ellen. Szerkesztői jegyzetek: A megmentett hajó — A sajtószabadságról. — A választói jog. — Ottoesac. — A szabadság bombái. — Tyrtacusok — Az orosz zsidók. Irodalom Törvénykezés. Stb. Melléklet külön előfizetőknek: Dr. Angiolella Kajetán: A kriminálantropologia kézikönyve. (Olaszból fordította: dr. Thot László.) III. iv. Szerkesztő Pataj Sándor Zombor. Egész évre 1 frt.

T a n ü g y .

Iskolai értesítés. A zombori áll. segélyezett közs. iparos tanonciskolában az 1906—7. tanévi beiratások szeptember hó 6., 7., 10., 11., 12. és 13-án eszközöltenek a belvárosi róm. kath. elemi fiúiskola rajzterem helyiségében délután 6—8 óráig. A tanítás szeptember hó 14-én veszi kezdetét. Tandíj 6 korona, melynek fele beiratáskor, fele pedig 1907. február 1-én fizetendő az igazgatóságnál. A tanlók a beiratáskor ellenőrző könyvüket magukkal hozni tartoznak. Felhívtnak a t. mester urak, hogy tanoncaikat a fent megjelölt határidő alatt mulhatatlanul beírassák, mert ellenkező esetben a mulasztók az ipartörvény megfelelő § a értelmében fognak büntettni. Hogy az iparos mester urak kívánalmait az iskolalátogatás idejének megállapításánál az igazgatóság figyelembe vehesse, kívánatos, ha a tanoncok mestereikkel egyetemben jönnek a beiratáskor. A tanulók utólag egyik osztályból a másikba nem iratkozhatnak át. — Az igazgatóság.

Beiratkozások. A zentai községi főgimnáziumba, melynek palotaszerű épülete október 1-ére lesz kész, a szabályszerű beiratkozás szeptember hó 3. utolsó napján lesz. A javító vizsgálatokat szeptember 28. s 29-én délután, a magánvizsgálatokat pedig október 1. s 2. napján tartják reggel 8 órától kezdve.

S p o r t .

Sakkverseny Zentán. Megirtuk annak idején, hogy a „Zentai Ifjúsági Egyesület” egy augusztus hónap folyamán megtartandó sakkverseny rendezését helyezte kiállításba. Ez a verseny valóra is vált és — mint ottani levelezőnk értesít — a napokban be is fejeződött. A verseny kétfordulós volt és három hétig tartott. Bácska bajnokságáért folyt a küzdelem, de azért az egész országból jelentkeztek résztvevők. A verseny első díját (100 korona) 8 résztvevő közül Grüner Andor nyerte el 9 egységgel, miután a szintén 9 egységet elért Mészáros Gáborral döntő matchet vívott az elsőségért. A páros mérkőzést Grüner Andor nyerte meg 2:1 arányban s ilyenformán Mészáros Gábor második helyre került. A harmadik díjat dr. Reinitz Béla (Zenta) nyerte el 8 egységgel, a negyedik díjat pedig Kovács J. kapta. Az ötödik helyre Ogyanov Szvetozár szabadkai sakkozó került. Ogyanovnak az utolsóelőtti fordulói erős kilátásai voltak az első díjra, azonban a két utolsó játszmát elvesztette és így leszorult. A versenynek különben egyik különös érdekessége, hogy az összes játszmák közt nem akadt egyetlenegy remis sem.

Közgazdaság.

Állatdíjazás. A Bács Bodrog vármegyei gazdasági egyesület Szentfűlöpön 1906. évi szeptember hó 16-án és szeptember hó 23-án Omoravicán nyugoti laju szarvasmarha és yorksieri hussertés díjazást rendez. A kiállítás programját helyszűke miatt jövő szá-

munkában egész terjedelemben közölni fogjuk. Az érdeklődők figyelmét ezen díjazásra már most felhívjuk.

Kiállítás Zentán. A „Zentai Gazdakör” által Zentán rendezendő országos jellegű baromfi-, zöldség és gyümölcskiállítás munkálatai teljes erővel folynak. A kiállítást a tűzoltó-palota remek magyar stílű épület csoportjában (tervezte: Leitersdorfer) és udvarain tartják meg. A kiállítás minden osztályára eddig beérkezett jelentések teljesen biztosítják a kiállítás sikerét, melynek emelésére az arra fölkért szakemberek a kiállítás területén naponként gyakorlati előadásokat fognak tartani. A rendelkezésre álló okleveleken és érmeiken kívül a kisgazdák és kistermelők pénzbeli díjazásban is részesülnek. A csoportos látogatók elszállásolásáról a gazdakör kellőképpen gondoskodott. A kiállítás folyó évi szeptember hó 22-én délelőtt 10 órakor nyílik meg.

Káposzta értékesítő-szövetkezet Futakon. A Bács-Bodrog megyei gazdasági egyesület kezdeményezésére Futakon káposzta-értékesítő és földolgozó szövetkezet alakul. A kezdeményezők megfelelő állami segélyért folyamodtak a földművelési miniszterhez, amelylyel a földolgozó-műhelyt létesíték.

HIRDETÉSEK.

Hungária fürdő

A fürdők használati ideje 1906. évi szeptember hó 1-től.....

Mindennap reggeli 6 órától kezdve esti 6 óráig a nagyközönség

rendelkezésére áll.

||| Gőzfürdő: |||
Urak részére

mindennap déli 1 óráig
: kedden délután is. :

:. Hölgyek részére :.
hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton
d. u. 2-től 6 óráig.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap d. u. kivételével használhatják.

Diákjegyek csak kedden és iskolásleányok részére fürdőjegyek csak szerdán d. u. adatnak ki.

Állandóan friss víz folyik.

Masseur, tyukszemvágó, fodrász
a fürdőben.

Telefon. Ujságok.

Legnagyobb tisztaság és kényelem.

Bérelni a fürdő-fodrásznál bármely naptól fogva lehet.
A fürdőárak a jegyelárusítóknál és Zsulyevits Mihály fürdő-fodrásznál megtudhatók.

IRODATISZT,

ki valamilyen kereskedést kitanult, vagy kereskedelmi iskolát végzett, a **szerb, magyar** és **német** levelezésben jártas, üzletben felvétetik.

Előnyben részesülnek azok, kik valamely politikai hatóságnál már mint hivatalnokok alkalmazásban voltak, vagy ügyvédi, esetleg más irodában dolgoztak. — Ajánlatok **szerb, magyar** és **német** nyelven közvetlen alulírotthoz intézendők. 3—1

Ivkovics György

nyomdatulajdonos

U J V I D É K E N .

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

32542/alisp. 1906.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye alispánja által ezennel közhírré tétetik, hogy az 1906. évi augusztus hó 23-án megtartott árlejtés eredménytelen volta folytán a Jegricska-érnek a Tisza folyóba való betorkolása és a temerin—szőregi határ között fekvő 50 km. hosszú szakaszán teljesítendő mintegy 270000 m. földmőz-gosítást igénylő medertisztogatási munkálatnak vállalati uton leendő biztosítására, beleértve az esetleg szükségessé váló nád és sásvágást is, Zomborban a vármegyei palota I. emeleti kistermében **1906. évi szeptember hó 20-án (csütörtök) délelőtt 9 órakor** írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog újból tartatni.

Bánatpénzül 6000 kor. azaz: Hat-ezer korona teendő le.

Az írásbeli zárt ajánlatokban az ajánlattevő neve, polgári állása, állandó tartózkodási helye, továbbá a köbmé-terenkénti egységár, még pedig az utóbbi számmal és szóval is tisztán kiírandó és a fent meghatározott bánatpénz kész-pénzben vagy óvadékképes értékpapi-rokban okvetlenül becsatolandó. —

Benyújtási határidő 1906 évi szeptember hó 20-ának délelőtti 9 órája, benyújtási hely: a vármegyei alispáni hivatal.

Ezen feltételeknek meg nem felelő, továbbá távirati uton közölt, valamint pót- és pótajánlatok nem fogadtatnak el.

szóbeli nyilvános árlejtésen csak azok vehetnek részt, kik alulírt alispán-nál vagy a versenytárgyalást vezető helyettesénél előzőleg a fent közölt bá-natpénzt letétbe helyezik.

A munkálatokra vonatkozó tervek, valamint az árlejtési részletes feltételek és közelebbi adatok Zomborban Sztrilich Béla vm. tb. főjegyzőnél, valamint a budapesti m. kir. kulturmérnöki hiva-talban a hivatalos órák alatt megte-kinthetők, illetve megtudhatók.

Zombor, 1906. augusztus 27-én.

Vojnits,

alispán.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fl.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fl.

Keil-féle padlófénymáz 90 fl.

Keil-féle szalmakalap festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

8—1

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

45633/V/1. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Az alsó-kueskai dunai szakadópart folytatólagos biztosítása és az apatini alsó partvédezet meghosszabbítása végett létesítendő munkálatokhoz szük-séges

95250 kéve rőzse szállításának,

7210 köbméter I. osztályu és

12928·19 köbméter II. osztályu kő

szállításának és beépítésének vállalatba adása céljából a zombori m. kir. folyam-mérnöki hivatalnál **folyó évi szeptember hó 17-én délelőtt 11 órakor** nyilvános, zárt ajánlati ver-senytárgyalás fog tartatni.

Ugy a rőzseanyag szállítására, mint a kőanyag szállítására és beépítésére az ajánlatok külön-külön a nevezett hivatalnál megszerezhető ajánlati mintán teendők. A szabályszerűen kiállított ajánlatok a jelzett napon d. e. 10 óráig a zombori m. kir. folyammérnöki hiva-talnál nyújtandók be.

Az ajánlati feltételek, valamint a kötetendő szerződések tervezete és az azok kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek, nem különben a tervek és egyéb tájékoztató adatok ugyanott a hivatalos órák alatt meg-tekintethetők.

Budapest, 1906. augusztus 18-án.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Emladó:

Nagykikinda határában 224

hold prima föld

: kétszobás lakás, kertben:

magtár és

melléképületekkel

: fundus instructus vagy:

anélkül. Felvilágosítást ad:

Horváth Kisorosz (Torontál).

Vendéglő

bérbeadás.

ZOMBORBAN,

a vasuti állomás közelében levő Fonóia-utca 22. szám alatt épült új ház

vendéglőnek

éjjeli szállásra berendezett szobákkal november 1-től kiadó....

Bővebbet:

:: Zsarkovác vasuti állomáson :: (Zombor mellett). 2—2

Értesítjük a negyérdemű közönséget, hogy a

karánsebesi kályhagyárat

megvettük, s azt itt Zomborban még ez év folyamán üzembe helyezzük.

Vételünkkel azon szerencsés helyzetbe jutottunk, hogy 200 darab szép, jó és olesó kályhát a legkülönbözőbb színben, nagyságban és mintában ajánlhatunk a nagyérdemű közönség szives figyelmébe.

Kályháink a legjobb minőségű tűzálló agyagból, elsőrendű ver-senyképes minőségben készülnek.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget arról, hogy az agyagiparhoz tartozó bármely megrendelést elfogadhatunk és azt a legpontosabban teljesíthetjük.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, s jelenlegi mintaraktárunkat (Flórián-utca 14. sz., Bittermann-féle ház) megtekintésre ajánlva maradtunk tisztelettel

10—10

Ugry Mihály és Fia.

Könyv- és könyomdai műintézet.

TELEFONSZÁM : 18.

B Á C S K A

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY KIADÓHIVATALA.

Bittermann Nándor és Fia

Zombor, vármegye palota.

Gyors és pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Folyóiratok, szépirodalmi és szaklapok, tudományos és közgazdasági művek, iskolai értesítők, röpiratok, gyászjelentések, váltók, táblázatok, számlák, levélfejek, névjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, sima és dombornyomatu monogrammok, falragaszok, körlevelek, táncvigalmi meghívók, táncrendek, étlapok stb. minden e szakmába vágó munkák magyar, dalmát, szerb és német nyelven készíttetnek

osinos és izléses kiállításban.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállíttatnak.

Községi nyomtatványokból

nagy raktár.

Gergurov Dániel és Fia

vas- és festékkereskedésében
 ZOMBORBAN

két fiatal segéd,

ki a magyar, szerb és
 német nyelvet szóban:
 birja, kerestetik.
 Továbbá két jó házból
 való fiu

tanoncúl

felvétetik.

Minden utánzás és utánnyomás : :
 büntetendő.

A THIERRY-fele balzsam

csakis a zöld apáca-védjeggyel
 valódi

Törvényileg védve
 Fáradtan és leghathatósabb szer
 emésztés, gyomorgöres, kólika,
 katarus, mellfájás, influenza stb.
 Ára 12 kis vagy 6 dupla, vagy
 pedig egy nagy különlegességi
 üvegnek patent zárral
 5 korona franco.

THIERRY CENTIFOLIA
KENŐCSE

netovábbja a szerekek : :
 mindennemű daganat ellen Ára
 két tégelynek 3-60 kor.
 bérmentve az összeg előleges
 beküldése vagy utánvét ellenében

THIERRY A.

gyógyszerész.

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár: Török József és dr. Egger I. Leó
 budapesti és Vertes L. Ingosi gyógyszerészeknél

Kapható Zomborban: 26-20

NÉMET városi gyógyszerháza

Szt. György-tér. Telefonszám 71.

Csemege szőlő.

Naponta többször frissen szedve, a leg-
 finomabb és legnemesebb csemege és
 muskotály fajtákból (különként vagy
 kosárszámra) piaci árban kapható

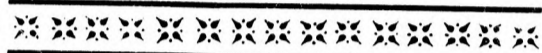
KRIZMANITS IMRE

apatini-uti szőlőtelepén vagy kistemplom-
 utca 12. sz. a. lakásán. 10-4

5 kgm. vétel házhoz szállítatik.

Tartós téli szőlőre már most előjegyezhetni.

Vidékre 5 kgmos postakosárral
 2, 2-50 és 3 koronáért (minőség szerint)
 bérmentve szállítok.

:: Egy teljesen új ::

PALLAS NAGY LEXIKON

olessón eladó. : : : :

Bővebbet e lap kiadó-
 hivatalában. : : : : : 3-1

Juhász-utca 9. sz.

HÁZ

eladó.

FAELADAS!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű
 közönséget, hogy a **diakovári vasuti**
 állomás közelében

NAGY TŰZIFA RAKTÁRT

létesítettem és eddigi tisztelt vevőim
 becses figyelmét erre felhívom. — A
 tűzifa alábbi ára 10,000 kilogram-
 monként a diakovári vasuti állomá-
 son vasuti kocsiba berakva értendő

Elsőrendű gyertyánfa hasáb	126 kor.
Elsőrendű cserfa hasáb	135 kor.
Elsőrendű tölgy hasáb	135 kor.
Elsőrendű gyertyánfa dorong	120 kor.

A vasuti viteldij 10,000 kgr. után
 Zomborig 40 koronába kerül. A meg-
 rendeléseket kérem nálam Zomborban
 Vaspálya-ut 14. sz. a. eszközölni.

Hogy a nagyérdemű rendelim a pon-
 tos, gyors kiszolgálásommal meg lesz-
 nek elégedve, azt az üzletem eddigi hir-
 | | | neve biztosítja. | | |

Tisztelettel

SZTOJKOV MIJÓ,

fakereskedő.

3-2

Szőlő eladás.

A Ferenc-csatorna
 partján fekvő szőlőm
 idei terméssel

rajta levő ujonnan :
 épült

nyaralóval
 olessón eladom.

Teltsch Gáspár
 ZOMBOR. 3-1

SCHÖN ADOLF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS ZENEMŰ-KERESKEDÉSE ZOMBOR. (KOSSUTHLAJOS U.)
 ALAPITTATOTT 1857-BEN.

AZ ÖSSZES HELYSBELI ÉS VIDÉKI ISKOLÁKBAN ELŐIRT

TANKÖNYVEK

ÓDON ÉS ÚJ ÁLLAPOTBAN, valamint IRÓ- ÉS RAJZESZKÖZÖK,
 AZ OLAJ- ÉS AQUARELL FESTÉSZET

ÖSSZES KELLÉKEI LEGJUTÁNYOSABBAN KAPHATÓK:

SCHÖN ADOLF

KÖNYV-

KERESKEDÉSÉBEN.

KÖNYVEK TARTÓSAN, GYORSAN ÉS OLCSÓN KÖTTETNEK.

ISKOLATÁSKÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN.

4-4